

REKOMENDACIJOS VĒDINIMUI

Natūralaus vėdinimo esmė ta, kad į namus patenkantis ir iš jų iškeliaujantis oras nėra varomas jokiomis papildomomis priemonėmis, o juda paklusdamas fizikos dėsniams. Iš patalpų jis išeina per vėdinimo kanalus, veikiamas oro slėgio skirtumų ir vėjo traukos. Šiltas oras į viršų kyla tuo geriau, kuo didesnis lauko ir vidaus temperatūrų skirtumas. Iš vėdinimo kanalo stoge jį pagriebia ir nusineša vėjo oro srovė. Šių veiksnių neįmanoma kontroliuoti, kita vertus, nereikia ir eikvoti energijos oro ištraukimui – jis tyliai ramiai pasišalina pats. **Tačiau tam, kad efektyviai pasišalintu, jis turi į patalpas patekti.** Palyginti neseniai namai nebuvo sandarūs, o ir komforto reikalavimai buvo mažesni. Per nesandarius langus ir balkonų duris traukdavo lengvas skersvėjukas, kojos šaldavo, užtat namuose būdavo palyginti gaivu. Savaime cirkuliuojantis oras išnešdavo su savimi apie penktadalį visos namų šilumos, tačiau anais laikais, kai šilumos išlaidos pernelyg nebuvo skaičiuojamos, tai nedaug kam rūpėjo. Atėjus visuotiniam plastikinių langų ir sandarumo vajui, kai menkiausi plyšeliai kruopščiai užpildomi sandarinimo putomis, užlipinami ir užtinkuojami, šviežiam orui nebeliko kelių patekti į namus. Taigi sutriko ir tas minimalus natūralus vėdinimas: kur kas mažiau oro pasišalina, patalpose kaupiasi drėgmė ir dulkės, mažėja deguonies.

Todėl pernelyg užsikamšyti nereikia, nes gyvensite kaip termose. Reikia numatyti orui ne tik išėjimo, bet ir įėjimo kanalą. Taigi, per didelis sandarumas yra blogis, per didelis nesandarumas taip pat yra blogis, o aukso viduriukas – kontroliuojamas ir apskaičiuotas lengvas nesandarumas ten, kur šito labiausiai reikia, – protinga ir sveika išeitis. Tačiau kaip užtikrinti tokias sąlygas? Žinoma, visada galima, kaip pataria gydytojai, atidaryti orlaidę jei ji yra. **Tačiau tai ne taip veiksminga, kaip atrodo. Tyrimais įrodyta, kad kur kas efektyviau vieną du kartus per dieną 5–10 minučių plačiai atidaryti langą. Išilę patalpoje esančių daiktų paviršiai nespės atvėsti, pasikeis tik pats patalpos oras. Suminiai šilumos nuostoliai bus kur kas mažesni nei tuo atveju, kai visai dienai paliekama atidaryta orlaidė arba langas yra uždarytas pasirinkus mikroventiliacijos padėtį.**

Vėdinimo angos paprastai įtaisomos ten, kur linkęs kauptis nešvarus oras: toliau nuo gyno oro patekimo vietų arba ten, kur papildomai susidaro drėgmės ir nešvarumų. Dažniausiai jos įrengiamos prie sanitarinių mazgų ir virtuvėse. Efektyviausiai natūralus vėdinimas veikia tada, kai šviežiam orui niekas netrukdo pasklisti po patalpas: vidinės durys atidarytos arba blogiausiu atveju nesandarios (tarkim, durų apačioje iki grindų paliktas 0,5–2 cm tarpas arba įstatytos specialios vėdinimui skirtos grotelės), o oro srauto kelias nuo įėjimo iki pasišalinimo taško kuo ilgesnis. Ką tai reiškia? Geriau išsivėdinsite atidarę ne virtuvės langą, o tą kambario langą, kuris toliausiai nuo ventiliacinės angos. Atidarius virtuvės langą, oras joje pasikeis ir per vėdinimo angą išeis lauk, o likusios patalpos liks nevėdintos. Atidarius langą kambaryje, oras pasikeis jame, taip pat ir virtuvėje. Tegu ir šiek tiek lėčiau.